

127 Ale brider

Klezmer is van origine de instrumentale muziek van de Jiddisch sprekende Joden in Oost-Europa. Op Joodse bruiloften, die meestal meerdere dagen duurden, speelden de klezmorim/klezmermuzikanten naast dansmuziek ook rituele muziek voor bij de huwelijksceremonie en luistermuziek voor bij de maaltijd. Tot aan het midden van de jaren 1970 bestond er geen naam voor de stijl. De muzikanten en platenmaatschappijen noemden de stijl simpelweg "Joodse bruiloftsmuziek". Pas vanaf de heropleving van het muziekgenre eind jaren 1970 werd "klezmer" de benaming voor de muziekstijl. De hedendaagse traditionele stijl komt vooral uit de historische regio Bessarabië, ongeveer het tegenwoordige Moldavië. Dit komt doordat er vanaf de 16e eeuw in dat gebied een zeer grote religieuze verdraagzaamheid was, wat zich ook in de muziek uitte. Na de Holocaust waren er nauwelijks Joden meer over, maar de plaatselijke bevolking heeft een groot deel van de klezmermuziek in de loop der jaren overgenomen. Zij spelen die bijvoorbeeld ook heel veel op huwelijksfeesten. Deze muziek is dus tegelijk Jiddisch en Moldavisch. Klezmergroepen brengen tegenwoordig niet meer alleen instrumentale muziek, veel groepen hebben ook een zanger. Klezmermuziek en Jiddische muziek zijn nauw met elkaar verstrengd: als er in klezmergroepen wordt gezongen, gebeurt dat meestal in het Jiddisch. In Israël wordt er nauwelijks klezmer gespeeld. Oorzaak is dat bij het stichten van Israël de staat zijn link met het Heilig Land wilde benadrukken en zich niet wilde vereenzelvigen met de Jiddische cultuur, die een link voorstaat met de sjetets (= dorpje of stad) van Oost-Europa. Ook daar is er wel een nieuwe vernieuwende stroming die zich opwerpt als vredesduif. Zij gaat samenwerken met Palestijnse groepen en probeert zo één identiteit te vinden waar iedereen zich mee kan verzoenen.

'Ale Brider' is een klezmer-traditional. Mooie versies vind je onder andere bij Itzhak Perlman en The Klezmatics.

De tekst is gebaseerd op een gedicht van Morris Winchevsky.